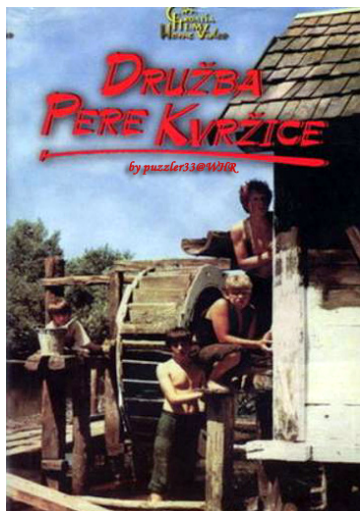

Rad je nagrađen na literarnom natječaju Lovrakovi dani kulture u Velikom Grđevcu.

Uz obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige dobila sam novinarski zadatak. „Pišite o najdražem piscu, knjizi – poezija, roman, pripovijetka“, rekla nam je naša voditeljica novinarske skupine. Naravno, prije izvršenja samog zadatka upoznali smo se s novinarskim vrstama – vijest, izvješće, intervju, reportaža... Što izabrati? Pa to je sve tako novo. I onda mi je malo pomogla mama.

„Piši o Mati Lovraku“, rekla je, „Rodio se u Velikom Grđevcu gdje su živjeli tvoja baka i djed. Koliko si samo puta bila na mjestima gdje je i sam pisac bio, gdje je živio i gdje su živjeli njegovi stvarni likovi!“

I evo...

Veliki Grđevac (Gordova)

Poznat je po rođenju velikog dječjeg pisca Mate Lovrak. Svake godine baš njemu u spomen u Velikom Grđevcu održavaju se Lovrakovi dani kulture...

A uz tu manifestaciju vežu se i literarni i likovni nagradni natječaji pod pokrovit

eljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Veliki Grđevac se smjestio na pola puta između Bjelovara i Daruvara, na obroncima Bilogore, na tromedi Moslavine, Slavonije i Podravine. U tom slikovitom kraju događala se radnja mnogih Lovrakovih romana...

Pri samom ulasku u selo nalaze se ostaci velike ciglane koju pisac opisuje u romanu “Anka

Brazilijanka“. Uz “Vlak u snijegu“ i “Družbu Pere Kvržice“ to mi je najdraža Lovrakova knjiga. Znam da mi ju je moja baka pročitala za vrijeme jednog vikenda provedenog u Velikom Grđevcu kod stare bake Zlate. Nije smjela prestati čitati dok nisam saznala što se na kraju dogodilo s malom djevojčicom Ankom. Drugi me dan moj djed morao odvesti kroz Staklenu ulicu do stare ciglane i šume Badnjače da sve vidim “u stvarnosti“. Za Veliki Grđevac moju baku vežu vesela sjećanja na provedeno djetinjstvo. Pričala mi je o lokomotivi “Parnjači“ koja je vukla starinske vagone vlaka kojim je i moj djed kao srednjoškolac putovao u bjelovarsku Gimnaziju, a dosta godina prije ga je Mato Lovrak opisao u romanu “Vlak u snijegu“.

Pričala mi je o rijeci Grđevici u kojoj su se djeca kupala jer nisu išla na more, o staroj vodenici – mlinu – poznatom po romanu “Družba Pere Kvržice“ sagrađenom na toj rječici...

I zbog svega toga odlučila sam pisati o tom velikom selu u kojem nema više starog djeda Mirka, ni stare bake Zlate (ona živi u bjelovarskom staračkom domu), ali zato tamo još uvijek u centru sela postoji njihova, naša kuća uz lijepu župnu crkvu Svetoga Duha sagrađenu 1833. godine. Posjetila sam nedavno Veliki Grđevac da bi za ovu reportažu snimila potrebne fotografije i tako sam se našla u OŠ Mate Lovraka (u kojoj su učili moja baka i djed), a koju je pohađao i sam pisac, a kasnije je u njoj i radio. U školi je uređena i njegova spomen – soba u kojoj se nalaze stara izdanja knjiga a saznala sam i zanimljivosti da je za njih sam pisac osmišljavao naslovnice. Tu sam još vidjela i sliku starog mlina koji je sam naslikao. Zatim njegovo osobne stvari koje je zbirci darovala njegova kći (osobna iskaznica, sat, ključevi, svjedodžbe).

Zanimljivo! Ocjena iz hrvatskog jezika – dobar!

Nažalost, njegova rodna kuća u gornjem kraju sela nije sačuvana, ali je zato sagrađen Lovrakov centar u koji je dopremljena originalna lokomotiva iz filma “Vlak u snijegu“ – “Parnjača“ s vagonima i tračnicama.

Sagrađen je i mlin na potoku Grđevica na istom mjestu kao u romanu “Družba Pere Kvržice“. Oko Lovrakovog centra vodi dva i pol kilometra duga staza nazvana Poučna staza prijatelja prirode. Uz stazu su sagrađene sjenice i klupe za odmor. Vidjela sam staništa srna, jelena i divljih svinja, fazana te golemi stari hrast star 60 godina, visok 30 metara zvan “Maneken“... Na kraju samog sela (ili početku, zavisi s koje strane ulazite u selo), smješteno je mjesno groblje. Na tom tihom mjestu s pogledom na šumu Badnjaču počiva Mato Lovrak – učitelj i pisac.

Dora Dubovečak 5.b